

Trag ukradenog vremena

Nada Kolundžija, klavir, savremena muzika (živi snimak), Guarnerius, centar lepih umetnosti, 2005.

Jelena Novak

CD

U nevelikom polju domaćih diskografskih izdanja vezanih za svet savremene muzike, ove godine se pojavio podsticajan kompakt disk pijanistkinje Nade Kolundžije. Na njemu je zabeležen snimak koncerta održanog 28. oktobra prošle godine u Sinagogi u Novom Sadu. Izvedena su dela Vuška Kulenovića, Luja Andrišena, Miloša Raičkovića, Mauricija Kagela i Irene Popović. Strastveno istraživanje pijanističkih limba koje čini Kolundžijine interpretacije posebno uzbudljivim, našlo je u ovom izdanju svoje uporište u tri dela nastala u poslednjih šest godina: u simulacionističkom korišćenju žanra tokate za postimpresionističko muzičko oslikavanje platana Morca (Luj Andrišen, „Silka Morca“, tokata), zatim u post-eksperimentalnoj zvučnosti tišine, ljudskog glasa i klavira („Tišina i ništa, za šaptača i klavir“ Irene Popović), kao i u strukturi notnog teksta koju diktira njena lingvistička dimenzija, a kojom se autor služi pokazujući, u maniru „novog klasicizma“, potrebu za angažovanim komentarisanjem svetkih političkih događanja (Miloš Raičković, „B-A-G-D-A-I“, muzika na temu od šest nota u odbranu Iraka¹). Pored pomenutih kompozicija, pijanistkinja je odabrala još dva dela s kraja sedamdesetih i početka osamdesetih prošlog veka koja takođe problematizuju stereotipe klavirskog zvuka - „Na dirkami“ Mauricija Kagela u kome je

sle devedesetih na Balkanu ovu izuzetnu pijanistkinju prevashodno su upoznavale putem pomenutih snimaka. Međutim, nedavni intenzivni nastupi omogućili su ponovo kontakt uživo sa umetnošću Kolundžijine interpretacije i dali impuls za intenziviranje dešavanja na sceni savremene muzike u Srbiji. Sta danas čini interpretaciju pijanistkinje Nade Kolundžije prepoznatljivom? Suprotstavljajući udaracnoj 'prirodi' dobijanja zvuka na klaviru, tendencija 'kročenja' tog zvuka, kao i otkretanje lirskoj sferi razmišljanja o različitim savremenim muzičkim jezicima. Kompozitori kojima je naklonjena su Johan Sebastian Bah, Arnold Šenberg, a pijanista koja izuzetno uvažava je Glen Gould. Čini se da upravo ovi tri izuzetno značajne poetike zapadnoevropske istorije muzike konceptualizuju koordinatni sistem u kome se kreće Kolundžijina interpretacija. Specifična disciplina potrebna za izvođenje Bahovih motičnih, nepregledno variranih i gotovo matematički preciznih motiva, sučeljava se sa šenbergovskim rastakanjem jedne vladajuće muzičke hijerarhije i hrabrim uspostavljanjem druge, a zatim i gulđovskom potrebom izlaza iz samog medija klavirskog zvuka i njime ustanovljenih stereotipa, kao i, dodati bismo, uvek latentno prisutnom kejdžijanskom neformalnom logikom istraživanja granica sveta muzike.

Poput fotografije, zabeleška ovog koncerta jeste dokument, svodotečje, zamrznuto ili 'ukradeno' vreme. Ona nosi uzbudljivu tenziju, ekvovski „šum u komunikaciji“, sloj koji 'govori' vi-

24 Danas

utorak, 18. oktobar 2005.

KULTURA

